

Использованная литература

1. Ратникова И.В. Библиотечное дело: теория и методология [Текст] /И.В. Ратникова // Библиотечное дело. – 2008. - № 2. – С. 8 - 23
2. Шрейдер Ю.А., Соколовская Т.Б. Взаимодействие ученого с информационной средой [Текст] / Ю.А. Шрейдер, Т.Б. Соколовская. – Харьков, 1981. – Деп. в ВИНТИ, № 245082. – 80 с.

УДК 021.6:004 (477.54)

Тіщенко Антоніна Анатоліївна,

Провідний бібліотекар науково-методичного відділу
Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка
пошт. адреса: 61003 м. Харків, пров. Короленка, 18
тел.: 050-637-98-16, 731-32-27
e-mail: nmo.hdnb@yandex.ua

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В АДВОКАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ (З ДОСВІДУ ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ІМ. В.Г. КОРОЛЕНКА)

Чи можливо уявити сучасну людину без комп'ютера? А без Інтернету? Сьогодні такі запитання здаються навіть безглуздими. Бібліотека ж, як інформаційно-дозвіллевий центр, теж не може залишатись осторонь технічного прогресу і активно використовує всі можливості, що надають інформаційні технології не тільки для покращення обслуговування своїх користувачів, але й для наближення та глибшого розуміння потреб місцевої громади.

Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка (ХДНБ ім. В.Г. Короленка), як бібліотека всеукраїнського значення, всебічно сприяє формуванню позитивного іміджу бібліотек серед громади, у тому числі через реалізацію адвокаційних кампаній.

Адвокаційні кампанії як спланований, організований комплекс дій, спрямованих на поглиблення обізнаності щодо питань або проблем, які існують у бібліотечній сфері та на формування позитивного ставлення до бібліотеки, є одним з напрямків діяльності ХДНБ ім. В.Г. Короленка. Серед найбільш значних адвокаційних акцій у цьому році слід відзначити "День любові" (до Дня святого Валентина) та "Відсвяткуємо День бібліотек разом!" (до Всеукраїнського дня бібліотек). Крім того, бібліотека взяла участь у конкурсі "БібліоКіноФест" та Першій Всеукраїнській літній школі адвокації для молодих бібліотекарів.

За ініціативою Української бібліотечної асоціації (УБА), до святкування Дня святого Валентина приєднались бібліотеки України. ХДНБ ім. В.Г. Короленка також провела адвокаційну кампанію, спрямовану на привернення уваги громади до бібліотек. Співробітниками науково-методичного відділу спільно з працівниками інших відділів було сплановано та проведено цикл заходів. А саме: у цей день читацький квиток можна було

оформити безкоштовно (записалось 135 нових користувачів), свої вітання та інші повідомлення можна було залишити у "Скриньці привітань та побажань". Також у цей святковий день на кожного відвідувача чекав приємний сюрприз. Організатори адвокаційної кампанії головний бібліотекар В.В. Сафонова та методист А.А. Тіщенко зустрічали усіх вітанням зі святом та пригощали смачним подарунком – цукеркою з символом акції (у червоному серці емблема бібліотеки та слоган кампанії "Любіть свою бібліотеку – бібліотека любить Вас").

Під час підготовки акції використовувались засоби телекомунікації: сайт бібліотеки, соціальні мережі Фейсбук, Твіттер, вКонтакті, Однокласники та ін. Саме в такий спосіб про адвокаційну кампанію, що проводиться, було повідомлено громаді та запрошено приєднатись до святкування. "День любові" у ХДНБ ім. В.Г. Короленка набув широкого резонансу – громадськість міста ще довго активно обговорювала кампанію як і у реальному, так і в віртуальному середовищі. Результат адвокаційної кампанії було також висвітлено в інформаційному бюлетені "Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка"¹ та на сторінці блогу "Методист библиотеки"².

Інформаційні технології у своїй адвокаційній діяльності ХДНБ ім. В.Г. Короленка використовує постійно. Так, позиціонування бібліотеки, її послуг з використанням засобів обчислювальної техніки були гідно представлені на конкурсі "БібліоКіноФест: Кадри вирішують все". Конкурс проводився Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) у рамках програми "Бібліоміст" за підтримки УБА, Міністерства культури України та Національної парламентської бібліотеки України. Інформація про конкурс, що регулярно оновлювалась, розміщувалась на блозі "Бібліотечний автобан". Конкурс проводився з метою відзначити відео, які привертають увагу громад до бібліотек, рекламують бібліотечні послуги та змінюють сприйняття бібліотек у суспільстві. Переможців відбирало журі, до складу якого увійшли представники Міністерства культури України, УБА та програми "Бібліоміст", а також експерти з розробки та просування відеоконтенту. Загалом на конкурс було подано 103 відеоролика від бібліотек різних систем. За результатами глядацького голосування відео ХДНБ ім. В.Г. Короленка посіло друге місце, однак після відбору членами журі не потрапили до числа переможців. Призові місця розподілились наступним чином. 1 місце – "Поети в неті" Тернопільська обласна бібліотека для молоді (відеоролик представляє бібліотечну послугу – використання популярних соціальних веб-ресурсів для поширення творчості талановитої молоді регіону). 2 місце – «Формула успіху» Центральна міська публічна бібліотека ім. В.Г. Короленка м. Маріуполя (відео присвячене проекту «Мобільна галерея», який надає допомогу в популяризації доробків творчих людей). 3 місце – «Психолог в бібліотеці, або Чарівні перетворення»

¹ Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка : інформ. бюл. 2012. Вип. 1 (53) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка ; [уклад.: О.П. Куніч, А.М. Перепеча, А.А. Тіщенко] . – Х., 2012. – С.13.

² http://metodist-biblioteki.blogspot.com/2012/02/blog-post_16.html

Дніпропетровської обласної бібліотеки для дітей (відео представляє бібліотечну послугу – консультацію психолога). Переможцям було вручено цінні призи.

З метою розширення знань про адвокацію та обміну досвідом провідний бібліотекар науково-методичного відділу А.А. Тіщенко взяла участь в Першій Всеукраїнській літній школі адвокації для молодих бібліотекарів "Ідеї для адвокації – говорить і показує бібліомолодь!". Робота школа здійснювалась 6-11 серпня 2012 р., організатором виступила УБА, захід відбувався за підтримки Асоціації бібліотек Вінниччини. Учасники школи спланували та реалізували адвокаційну кампанію у с. Буша, Ямпільського району, Вінницької області. 14 учасників за підтримки 4-х тренерів за 6 днів у с. Буша здійснили заплановане – зустрілись з сільським головою та обговорили місце Бушанської бібліотеки у житті місцевої громади; провели екологічну акцію "Бібліополяна"; створили авторські панно для оздоблення нового приміщення бібліотеки; спілкувались з громадою в приміщенні нової бібліотеки та обговорювали, якою має бути сучасна сільська бібліотека; а також показали креатив-шоу для сільської громади "Буш@ – село бібліотечне!". Під час шоу у клубі с. Дорошівка молоді бібліотекарі продемонстрували місцевій громаді, якою повинна бути сучасна бібліотека та подарували місцевій бібліотеці книги і канцтовари. Захід зібрав представників громади двох сіл – Буша та Дорошівка, деякі з котрих не були в клубі вже більше 10 років.

В день завершення роботи школи учасники та тренери спілкувались з представниками Вінницького державного телебачення. У заключній бесіді молоді бібліотекарі пообіцяли активно використовувати набутий досвід у подальшій щоденній роботі. Роботу школи висвітлено на сторінцях у Facebook Асоціації бібліотек Вінниччини, УБА, ХДНБ ім. В.Г. Короленка, сайтах УБА, "Творчість та бібліотека", блозі секції УБА з адвокації, блозі "Методист бібліотеки"³, а також на віртуальній методичній службі ХДНБ ім. В.Г. Короленка "Колегам-бібліотекарям"⁴. Діяльність молодих бібліотекарів відображено також у фільмі, який було знято у с. Буша.

Працівники ХДНБ ім. В.Г. Короленка у межах діяльності Харківського обласного відділення "Харківське бібліотечне товариство" провели адвокаційну кампанію "Відсвяткуємо День бібліотек разом!", присвячену Всеукраїнському дню бібліотек. Заздалегідь спланована співробітниками бібліотеки за участю працівників науково-методичного відділу, зокрема А.А. Тіщенко, яка повною мірою використала набутий на Першій Всеукраїнській літній школі адвокації для молодих бібліотекарів досвід, кампанія проводилась як "Тиждень відкритих дверей" з 24 по 30 вересня 2012 р. Реалізовувався цикл заходів, спрямованих на пропаганду читання, привернення уваги громади до бібліотек, реклами бібліотечних послуг. Розпочалась кампанія розповсюдженням оголошень та запрошень приєднатись до бібліотечного свята. Містом були поширені листівки, які повідомляли про заходи, що плануються та інша заохочувальна інформація. Для повідомлення громади про адвокаційну кампанію було

³ <http://methodist-biblioteki.blogspot.com/2012/08/blog-post.html>

⁴ <http://korolenko.kharkov.com/metod/news.php?id=30#event30>

використано й такий засіб комунікації як всевітня мережа Інтернет – реклама кампанії здійснювалася у соціальних мережах, на сайті бібліотеки та ін.

З першого ж дня акції усім бажаючим надавалась можливість стати користувачем бібліотеки шляхом безкоштовного оформлення читацького квитка. Дана послуга викликала неймовірний ажіотаж: за святкову неділю до бібліотеки записалось 810 користувачів - значно більше, ніж за цей же термін у звичайні дні.

Ще однією приємною подією для користувачів стала безкоштовна екскурсія бібліотекою. Усі бажаючі формувались у групи і, під керівництвом нашого професійного колеги, відвідували найцікавіші куточки бібліотеки. Вражені, вони з задоволенням дякували бібліотекарям за надану можливість побачити бібліотеку "з середини".

Неодмінним елементом святкування Дня бібліотек у нашій книгозбірні є концерт. Цього року він був відкритий для всіх бажаючих – не лише співробітників, але й усіх користувачів. На нього завітало багато як постійних користувачів так і нових прихильників бібліотеки. Бібліотекарів та відвідувачів вітали зі святом відомі харківські музичні колективи та поети.

За допомогою програмно-технічних засобів проведені заходи було документально зафіксовано, оброблено і на їх базі створено фільм, що відображає адвокаційну діяльність ХДНБ ім. В.Г. Короленка та Харківського обласного відділення УБА "Харківське бібліотечне товариство"⁵.

Використання програмно-технічних засобів у виробничих процесах, об'єднаних у технологічний ланцюжок, забезпечує успішну реалізацію адвокаційних кампаній, що проводять бібліотеки. Тому для ефективної популяризації книги, читання та формування позитивного іміджу сучасні бібліотеки обов'язково повинні застосовувати новітні інформаційні технології.

УДК 028.8

Шальганова Алла Людвиговна,

глав.библіотекарь

Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка

Пошт. адреса: 61003 м. Харків, пров. Короленка, 18

ВИРТУАЛЬНЫЙ КОНКУРС ИННОВАЦИЙ В БИБЛИОТЕЧНОМ ДЕЛЕ: К ПОСТАНОВКЕ ПРОБЛЕМЫ

В эпоху Интернета появились возможности, которые позволяют общаться, обмениваться информацией, находить единомышленников и объединяться с ними через электронные социальные сети. Таким образом, стало возможным виртуальное общение библиотекаря и пользователя, так и профессиональное общение библиотечников. Сегодня практически во многих библиотеках существует виртуальная справочная служба, обратившись в которую пользователь может задать вопрос библиотекарю онлайн. Создаются

⁵ <http://www.youtube.com/watch?v=gT4SmuQtv1Q&feature=youtu.be>